

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 12 kor — III.
Fél évre 6 kor — III.
Negyed évre 3 kor — III.

Képes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felölős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Munkácsy-há-
za. Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosztuth-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.
Nyitvatartásunkat 40 fillér.

A hatodik kapitány.

A belügyi költségvetést tárgyalják és fejezték be a napokban. Az utolsó napon Pichler képviselő egy kis rendőrségi vitát kevert a különben csendesen folyó tárgyalásokba, rámutatva a fővárosi rendőrség ugy előnyös, mint hátrányos oldalára, de különösen a személy szaporítást sürgette, mert a tisztviselők az új bűnvádi perrendtartás életbelépte óta túl vannak terhelve a munkával.

A miniszterelnök válaszában elismerte, hogy a fővárosi rendőri tisztviselők túl vannak terhelve és elismerte azt is, hogy ezen az állapotokon segíteni kell és megígérte, hogy segíteni fog. Adatokkal felfegyverkezve indult a vitába a függetlenségi párt fiatal képviselője és kimutatta, hogy egy emberre 4612 ügydarab elintézése jut.

Nem akarjuk összehasonlítani a mi rendőrségi tisztviselőink munkahalmazát a székvároséval, mert szinte hihetetlennek lünnék fel, hogy az a négy alkapitány az ő két-három irnokával mily rettentő munkát végez.

Igaz, hogy mind a négy alkapitány fiatal erő, győzi a sokat, de a lehetetlent tőlük se lehet kívánni.

Két év előtt is már túl voltak terhelve tisztviselőink, azóta a lelenzűgy, szegény ügy, munkás igazolmányok kiadása, legújabbban a tevébe vett bejelentő hivatal és bűnügyi nyilvántartás és végre a legfontosabb, a legnehezebb és a legtöbb időt és munkát igénylő bűnügyi nyomozat, amelyet az új perrend rakott a rendőrség vállára: hova-tovább odajuttatják a dolgot, hogy a fiatal erők daczára megakad a gépezet.

Sajnos egy idő óta rendkívül szaporák nálunk a nagyobb bünesetek. Bicskázások, verekedések, lopások napirenden vannak, majd tartítja e kisebb-szerű dolgokat egy-egy emberölés, gyilkosság és pénzhamisítás büntette. Ugy hogy annak a kapitánynak éjszakákon át kell a kihallgatásokat eszközölni, hogy a nyomozást a megsabott rövid idő alatt befejezhesse.

Ha nem volna komoly dolog, kaczagni kellene azon, hogy a gyanusítottat három lapra terjedő általános kérdésekre kell kihallgatni, aztán jön csak a — már nem sablonos, de nagy körültekintést, judiciumot és tapintatot kívánó kihallgatás: —

De nemcsak az a kérdés, hogy mi a dolga a rendőrségnek; hanem az, hogy a közönséget legközelebről érdeklő közbiztonsági állapotok, jól, helyesen és kellő gyorsasággal láttatnak-e el! Mi az eredménye a teljesített munkának!

A bűnügyekkel foglalkozó hatóság-nak, a nyomozás önálló teljesítésére jogosított rendőrkapitánynak van-e ideje mind azon teendők végzésére a mit egy fontos, a kapitány összes idejét, tudását igénylő bonyolult büneset megkíván!

Van-e ideje a nyomozó tisztviselő-nek a nyomozás során esetleg elvezelt nyomnak, fonálnak újbóli felvétele és megjelésére!

Nem teheri! Nincs rá ideje, fizikai ereje sem. Azon iparkodik, hogy el ne csapjon feje felett a sok akta. Ne legyen restantia.

Dolgozik nyakra, főre. Tul ad az ügyön, úgy a hogy teheti.

Van-e ideje ily agenda mellett arra annak a tisztviselőnek, hogy kiszálljon a büntelt színhelyére, a mit pedig a bűnvádi eljárás tőle megkíván, de szükségessé teszi sok esetben annak bonyolult volta, no meg az is, hogy a nyomot megtalálja a nyomozás irányításához.

Nincs!

Mert ha a hivatalból távozik, nincs ki helyette fogadja a felek panaszait; ellássa azok sürgős ügyeit.

A munkaerőkben nincs hiány. Nem a dolgok sokasága kívánja az új állás szervezését, hanem a személy és vagyon bizlonság követeli azt.

A személy és vagyon bizlonság érdekében kívánatosnak tartjuk azt, hogy a hatodik kapitányi állás szerveztessék. Alapos a reményünk, hogy a főkapitány ez irányban javaslatát megteszi s az mihamarabb tárgyalás alá kerülend.

A szabadkai zsidótemplom pályázatai.

Két legutóbbi számunkban e czim alatt megjelent közleményünkre a következő levelet kaptuk, amelyet szóról szóra közlünk megjegyezvén, hogy erre legközelebb visszatérünk.

A Bácskai Hirlap tek. szerkesztőségének Szabadka.

B. lapjuk e hó 27-iki és mai számában „A szabadkai zsidótemplom pályázatai” czímmel két cikkely jelent meg, melyek közül különösen a 27-iki, bár egyfelől hangoztatja, hogy még a gyanu legkisebb árnyékával sem akarja a templomépítő bizottságot illetni, mégis alkalmas arra, hogy felköltse vagy növelje a rosszakaratu gyanusítást, úgy a bizottság, de különösen annak ritka ügyszerelettel pártatlanul és teljes odaadással munkálkodó elnöke ellen.

A cikkelyek írója nem titkolja, hogy ő csak on dit k után indul. Mende-mondákokra azt mondjákokra hivatkozik és mindjárt azazal kezd első cikkelyét, hogy beszélnek a városban, minő szabálytalanságok történtek.

Rettenetes elgondolni, hogy mivé lennénk, ha minden könyelműen és az egyéni felelősség erkölcsi korlátozása nélkül kiröpített gyanusítás, szóbeszéd, kávéházi locsogás stb., a sajtó tekintélyével megszerezze a maga súlytalanságát így folytathatná romboló útját, Rettenetes elgondolni, miként döntené meg így a bujkáló önérdék, a személyes gyűlölködés az emberek ezernyi gyarlósága a legjobb ügyet, miként riasztaná el mindenféle köztevékenységtől éppen a legjobbakat, a legtisztábbakat, a legintaktabb tehát a legérzekenyebb lelkeket.

Mivel hisszük, hogy e szempontok a t. szerkesztőség előtt sem közömbösek és mivel tudjuk, hogy a hirlapírás súlyos munkájában nem lehet minden megtevesztést elkerülni, bizalommal fordulunk a tekintetes szerkesztőséghez: adjon nekünk alkalmat és módot, hogy a mendemondákkal szemben aktszerűen megbizonyított tényekkel, lapjának nyilvánossága előtt igazolhassuk úgy a magunk, mint bizottságunk elnökének korrekt és pártatlan egyedül a templomépítés, tehát hitközség érdekeit védő feljarsát.

Alulírott bizottság: dr. Barta Antal, Deutsch Zsigmond, Erdélyi Samu, Freudenberg Zsigmond, Kunetz Mór, Kohn Mór, Löwy Simon, Lányi Mór. dr. Mikó Izidor, Schaffer Mór, dr. Wilhelm Adolf, Weisz Ferenc tagok részvételével e hó 28-án gyűlést tartott, melyen az említettük hirlapi cikkelyek felolvastattak és az összes jelenlevők hozzájárulásával létrejött megállapodás szerint elhatározta a bizottság, hogy jelen sorok közlésére a t. szerkesztőséget megkeresi. Attólve a hitközségi templom építésére vonatkozó pályá

zatok elintézése körül állítólag előfordult szabálytalanságok kérdésére, van szerencsénk a következőket előadni:

A pályázatokat, illetve ajánlatokat nem a templomépítő bizottság, hanem a hitközség előjárósága vette át. Az ajánlatokat egy előjárósági ülésen bontották fel, miután az elnöklő dr. Milkó Izidor ur konstatálta, hogy az összes pályázatok hirtékai sértetlenek. Ezen az előjárósági ülésen jelen voltak maguk az ajánlattevők is, akik jegyzeteket készítettek az ajánlatok tartalmáról. Jelen volt ezen az ülésen többek között Raichl Ferenc ur megbízottja is. Ettől a naptól kezdve tehát már nem volt titok, mi van az ajánlatokban. Ez időponttól kezdve az építő bizottság elnöke teljes joggal s az ajánlattevők érdekeinek minden sérelme nélkül tárgyalhatott velük és szolgálhatott bármelyiküknek felvilágosítással. Az előjáróság nem döntött az ajánlatok fölött, hanem átadta azokat az építő bizottságnak további intézkedés végett. Az építő bizottság szükség-snek látta az ajánlatok behatárabb szakértői megvizsgálását és erre felkérte Jakab Dezső tervező műépítész urat és Erdély Samu mérnök urat. A két szakértő jelentéséből a következőket idézzük:

„Raichl Ferenc ajánlata tekintélyes szerzési hibákat tüntet fel és így az általa végösszegnek jelzett 178779 korona hibás, mely hibák pótlásával a végösszeg 191941 koronára emelkedik. Ajánlatának másik lényeges hibája hogy a vasmunkára nem általánosságban tesz ajánlatot, hanem egység árat ad egy elcsetesen nem helyesen kiírt súlymennyiségre. Molczer Károly ajánlatából a vas és szobafestő munka hiányzik stb. Nagy és Kladek ajánlatából hiányzik a vasmunka..... úgy ő, mint Raichl Ferenc a vasszerkezetre nézve rajzokat nem adtak be..... Nagy és Kladek igen lényeges alaki hibája, hogy egységes árat nem tüntettek fel..... szobrász munkánál Nagy és Kladek ajánlata megbízhatatlan árt tüntet fel, ajánlatuk erre nézve nem bírálható el..... a vas Raichlnél nem végleges..... Molczer nem ajánkozott..... Nagy és Kladek utólagosan, de felbontás előtt ajánkozott, tehát mindhárom forma miatt e helyen nem hasonlítható össze. A szakértői jelentés — melyből e szemelvényekkel szolgáltunk — így konkludál:

„Miután a hitközség pályázat (árlejtés) hirdetésében tenntartotta magának azon jogot, hogy a beérkezett legelőnyösebb ajánlatot sem köteles elfogadni még inkább óvja meg úgy a pályázat nyilvános sorrendjét és a maga érdekeit, ha az alaki és más hibákkal rendelkező ajánlatokat ez alkalommal figyelembe nem veszi. Magunk azt javasoljuk, hogy mindhárom ajánlattevő, akik legközelebb állanak a megbízáshoz (Raichl, Molczer és Nagy és Kladek) most visszautasítandó és felszólítandó, hogy rövid időn belül hibás ajánlatukat kiegészítve ismételen megszerkesztve új ajánlattalra nyújtsák be az eredeti költségvetési íveket.”

Ezt a jelentést az építő bizottság betársította a hitközség előjáróságához, mely f. é. január hó 17-én tartott ülésén tárgyalta és magáévá tette a szakértők véleményét s a templomépítő bizottságnak e véleményre alapított javaslatát. E gyűlésen az előjáróság elhatározta, hogy Raichl, Molczer és Nagy és Kladek felszólítandók, hogy újabb ajánlataikat mai napig nyújtsák be az előjáróságához.

Az igazságnak nem nagy szereteje kell ahhoz, hogy ezekből a tényekből mindenki lássa, hogy éppenséggel semmiféle szabálytalanság nem történt. Bármit sultognak a városban protokcióról vagy „egyéből” amit már a cikkely írójának lelkiismerete is jónak látott elhallgatni, bármit fecsegjenek az elnök közeli rokonáról mint Nagy Ferenc társáról mindezek, a kézzelfoghatónak mondott bizonyítékokkal és minden ezekhez fűzött kombinációkkal együtt, szemenszedett valótlanosságok.

A kérdéses első cikkely különös előszere-ttel Raichl ur ajánlatával foglalkozik és úgy adja elő a dolgot, mintha az építész ural valami méltatlanság történt volna. Ha így lenne, mi készséggel szolgáltatnánk neki elég-tételt. De abból, amit a száraz tények beszé-
nek, kitűnik, hogy egyenlő bánásmódban részesült a többivel. Ha tehát a cikkíró azt kérdezi: Hogy mi indíthatta „ezt a városban köztisztviselőben álló mérnököt arra, hogy lec-kéztető magatartást tanúsítson az előjáróság iránt”, erre leginkább a műépítész ur tem-peramenjumat ismerők válaszolhatnak, mert hogy a többi ajánlattevővel egyenlő, szabá-lyos és igazságos bánásmód ellen miért kel-lett éppen neki protestálni, azt az elfogulat-lan ítélet nem tudja megokolni. Am a „Bács-kai Hirlap” cikkírója egyenesen terrorizálni akarja azokat, akik e pályázatok fölött dön-teni hivatva vannak.

Azt mondja a cikkíró, hogy Raichl nem ad be új ajánlatot, Molczer megmarad a régi mellett, Nagy Ferenc lesz tehát a leg-
o'csőbb ajánlattevő. A cikkíró bizonyára nem azért jövedől így, hogy az ő csodálat-os divináló képességét megbámuljuk, hanem teszi ezt azért, hogy Nagy Ferenc mellől — a mennyiben ő lenne a legelőnyösebb aján-
lattevő, a bizottságot elriassa. Mert szinte megdöbbentő felszínességgel egész határozot-tan azt állítja, hogy Nagy Ferenc és Ka-dek István mögött áll az a személyesen ér-dekelt nagy protekció és így Nagy Ferenc és Kladek István bárminő előtűnik ma még ismeretlen ajánlatának esetleges elfogadásá-
val a bizottság szankcionálni fogja azt a korrupciót, melyet cikkíró a templomépítés ügyében az igazság halomra döntésével és szinte kínos, verejtékes erőfeszítéssel konsta-tálni akart.

A bizottság egyáltalán nem fél a nyilvánosságtól. Ha az ajánlattevők között a ma még eldöntetlen pályázat elintézését nyer, készséggel rendelkezésére állunk bárkinek felvilágosításokkal és bemutatjuk minő va-gyonni és erkölcsi garanciákat nyújtott nekünk az a vállalkozó, a kire a szóban forgó munka rábízott. Objektív ítéletmondásra akkor lesz elég alkalom. De előzetes meg-félemlítésre nem hederítünk és hisszük, hogy az elmondottak után a jobbjézésük megér-tik, ha a bizottság az ő elnökével Kunetz Ignác ural annak minden eddigi pártatlan, czéltudatos és hozzáértő kifogástalan műkö-désével mindenkinek egyet ért és vele teljes szolidaritást tart.

Ezt a kijelentésünket még csak azzal told-
juk meg, hogy semmiféle további hirlapi el-intézkedésbe nem bocsátkozhatunk. A bot-rányt csinálók és botrányt kevelők és azok, a kiknek egész, vagy fel kenyerek a mások tisztessége úgy sem törődnek azzal, ha mi való adatot-adatra, igazmondást-igazmondásra halmozunk. Ezeknek oly csekélység, mint az igazság nem imponál! Az igaz emberek

pedig az elmondottakból most már úgy is tudni fogják, hová igazítsák az ítéletüket.

S ez nekünk elég.

Kelt Szabadkán, 1901. január hó 28-án.

Tisztelettel

A templomépítő bizottság.

Különfélék.

— *Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.*

— **Ünneplés.** Piller György, társadalmunk köztisztviselőben álló tagja, s a szabadkai állami tanítóképző-intézet rendes tanára negyven évi tanári működése után most vált meg hivatalától s nyugalomba vonult, mely alkalmat volt szerető tanítványai arra használták fel, hogy régi tanáruk iránti tiszteletüknek, hálaadjának s elismerésüknek némi kifejezést adják. Ezért kezdeményezésükre folyó hó 26-án este a „Bárany szálloda” nagy termében fényes bankett rendeztetett, melyen megjelentek Piller tanárnak tisztelői, társadalmunk előkelőségei, a papság és a tanítóság majdnem teljes számban. Az első gyönyörű felkészítőt a volt tanítványok nevében Meznerics Ferencz felügyelő-igazgató mondotta, utána Ribiczey Aladár képezdei tanár s Pillernek hivatali utóla méltatta igen sikerült beszédben elődjének érdemeit, majd Gyenes János adminisztrátor kérte Isten áldását az ünneplésnek életére. Végül az ünneplés állt fel s könnyekig meghatottan köszönte meg ünneplését. A fényes lakomát táncz követte.

— **Miloszavlyevics Milán képviselőjelölt.** Több fővárosi lapnak tegnapi számában az a hír jelent meg, hogy Zikó Milán távozásával megüresedett titeli kerületbe Zikó Milán liberális párti jelölttel szemben a szerbek Miloszavlyevics Milán szabadkai ügyvéd, föld-birtokost jelölték. Munkatársunknak — aki ma Miloszavlyevics felkereste, — azt mon-dotta, hogy járt nála küldöttség mely jelölni akarta, de kijelentette, hogy a politikától teljesen visszavonult s így nem fogadhatja el.

— **Fizetésképtelen kereskedő A napról-napra hanyatló kereskedelmi viszonyainknak ismét van áldozata. Ilgen Agoston jobb módú kereskedő beszűnlette fizetéseit és erről a budapesti és bécsi hitelvéd egyleteket értesítette.**

— **Megreperált becsület.** Nagy csata folyt le tegnap délelőtt a Jókai utca sarkán két urinó között. A nyilt utczán vonta felelősségre K. fiatal tanítónó jelölt és V. ugyancsak fiatal óvónó azért a sértésért, amelyet állítólag utóbbi egyik helybeli lapban közzétett. Nem kellett ide sem sajtóbíró, sem a magas Kuria, elintézte a lovapias ügyet a két urinó az ököfjog alapján. Hogy minő sértés adott okot erre az összekocczanásra az nem tartozik hozzánk, csupán annak elintézési módját kárhoztatjuk. Az eset ugyanis akként történt, hogy K. szembejött V.-vel és először szóval azután tettleg felelősségre vonta, erősebb lévén alaposan ellátta utóbbi úgy, hogy orvosi segílyt is kellett igénybe venni, mert kezén súlyosabb sérülés támadt. Az érdekes esetnek, melynek folytatása — mint értesülünk — a bíróság előtt lesz, sok szemtanuja volt.

— **Gyanus haláleset.** A kunbajai halottkém jelentést küldött be a szabadkai rendőrséghez, hogy Tavankuton Lebovits Sztana nevű 4

éves kis leány mérgezési tünetek között meghalt. A kis gyermek hulláját a mentők a bajai temető bonczházába vitték, ahol megéjlik a rendőri bonczolást. Az ügyben eljáró rendőrkapitány kihallgatta az elhunyt kis leány szüleit, akik azt mondták, hogy a halottnak meg sem nézte a hullát és úgy tette a jelentését.

— **Véres összeütközés.** Megirtuk tegnap, hogy Csik Ferencet vasárnap este a nyílt utcán Takács József és Kis Dógyi Mátás minden ok nélkül megtámadták, előbbi keresztlövette, utóbbi pedig hátra szurta. Az ez ügyben eljáró rendőrkapitány tegnap délután kihallgatta a közkörházban a sebesültet, aki nehezen bár, de elmondta az esetet. A szerencsétlen ember az éjjel a közkörházban meghalt. A vizsgálat még folyik, a két tettest ma kísérték át a kir. törvényszék fogházába.

— **Részeg sertések.** Mulatságos eset történt Katz Mátás bajai polgár udvarán. Nevezett a héten a b o r á t lefejlőn, a megmaradt borsóprűvel nem tudott mit csinálni. Az egyik szomszéd azt fundálta ki, hogy jó lesz bizony a borsóprűt a — disznónak adni. A tanácsot elfogadta a ház gazdája és a vályuba öntötte a hegy levének alját. A malaczkák neki rontottak a rájuk nézve szokatlan iltalnak és fűlszürcsölték fenékig. De ime egyszerre jó kedvre derültek a külömben loniha állatok és bihetetlen tánczokat lejtettek. A ház gazdája kétségbe volt esve azt hitte, hogy a disznói valami veszedelmes betegségbe estek, csak az állatorvos világoztotta fel, hogy disznói berugtak és most katzenjammeresek.

— **A helybeli közkönyvtár egylet látogatottsága.** 1900. év december havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 37 mű. Tudományos 20 mű. Összesen 27 mű. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi 27 mű. Tudományos 4 mű. Összesen 31 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár Szépirodalmi — mű — kötet. Tudományos 8. mű 8 kötet. Összesen: 8 mű, 8 kötet, Muzzeuma: állat gyűjtemény — drb., növény — drb., ásvány — drb., régi pénz 1. drb. régiségár drb., néprajzi drb. Összesen 1 drb.

Nyílt válasz Lövinger Zsigmond urnak.

A helybeli lapokban megjelent nyilatkozatára felelek első sorban is azért, hogy visszautasítsam sorainak modortalanságát, — másodsorban, hogy e hang daczára is igazságos legyen Ön iránt. Ön jól tudja, hogy annak a szerencsétlen ügynek, amelybe Önt belevonták én csak szemtanúja voltam és hogy az ott jelen volt közönségtől nem tagadhattam meg azt a szolgálatot, hogy egy eselleg nagyobb botránynak elejét vegyem sőt humánus cselekedetben vétem eljárni amikor Bécsben is a két fiatal ember kérésére mejelentem a rendőrségnél. Ön jól tudja, hogy ha a csendőrség csak annyit tett volna, hogy az Ön személyazonosságát állapította meg — már is vége lett volna annak a sajnálatos esetnek, mely Önt érte.

Elhíhet, hogy mikor értesültem az Ön egyéniségének a kifogástalanságáról — nekem se eshetett jól az, hogy Önre ilyen rettentés vádat akart kenni az az ur. Ezért feleltem az az ur és a törvény mindenesetre Önnek elégtételt fog adni. Amikor tehát visszautasítottam az Ön nyilatkozatának modorát; férfias kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy csak

sajnálom kell, hogy az Ön tisztességes egyénisége ezzel a váddal kapcsolatba hozatott.

Ha ezek után is a törvény előtt keres továbbí elégtételt cikkekért azt készségesen látom mert abban a cikkben én Önt bántani nem akartam, hanem igenis támadtam a csendőri hatóságot, amely ezt a támadást meg is érdemelte.

Dr. Csillag Károly.

A szabadkai tanítók őszi ülése.

A „Bács-Bodroghvármegyei Tanítóegylet” szabadkai köre őszi nagygyűlését f. évi január hó 26-án a központi népiszkola dísztermében igen szép érdeklődés mellett tartá meg.

A gyűlést pont 9 órakor Meznerics Ferencz köri elnök igen szép tartalmas beszéddel nyitotta meg. A gyűlésen megjelent Kurucz Gyula kir. tanfelügyelő is.

Az elhangzott leikes elnöki megnyitó és a mujt ülés jkönyvének felolvasása után tárgyszorozatot kimerítéséhez fogott a gyűlés.

Ispánovics Mátás értekezett az irva olvasási módszerekről. Nem is annyira a módszereket mint inkább az irvaolvasási módszereket történetét mondta el. Felolvasó fejtegette az analitikai (Jakotot-féle) és a most használatban levő Grazer-féle módszereket. Az értekezéshez hozzászólt Kurucz Gyula tanfelügyelő is, ki igen talpraesetten magyarázta meg a francziáknál elterjedt Jakotot-féle módszer alkalmazásának okát, mely a francia nyelv sajtóságában rejlik.

Következett Ruttkay László felolvasása az iskolai fegyelem és fegyelmezésről. E tételhez a helybeli tanítóképző tanítónője Szántó Edéné szólott hozzá.

Mindkét felolvasónak elismeréssel adózik a kör szorgalomra mutató dolgozatokért.

A felolvasások után Haraszti Gyula beltéri iskolai tanító tartott előadást az V. osztály természettani tananyagából és pedig a „levegőről.” A szépen sikerült, tanulságos mintaleckéért a járáskör Harasztnak köszönetét és elismerését fejezi ki.

Az elnökség előterjesztése az Eötvös-alap és a Tanítók Háza tárgyában. Egyes kereskedők ugyanis az elárusított cikkekért bizonyos százalékot a nevezett alapokra adományoznak, amennyiben az elárusítást tanítók közvetítik. E részben felhivatnak a tanítók buzgó tevékenységre.

Tudomásul veszi a kör, hogy a két helybeli polgári iskola tanítótestülete kilép a kör kötelekéből, kivéve Abrarich Antal igazgatót, ki dicséretes kivételképpen továbbra is munkás tagja marad a körnek.

A vármegyei tanítóegylet központi elnöksége 1200 koronát ajánlt fel évenként Szabadkán egy — a kör által szerkesztendő — vármegyei havi közlöny cédjaira.

E szerint a dologi kiadások mintegy 400 koronát teendnek ki; a megmaradó rész cikkírók díjazására fog fordíttatni.

A köri tagok hátralékainak beszédesi háttáridejűl február első fele tüzetik ki A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag küldetett ki, s a választmányból hiányzó két tag helye betöltetett.

A szépen sikerült köri gyűlést mindvégig nagy körültekintéssel és szerencsés tapintattal vezette az elnök.

A közönség köréből.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Ösmerve az ön álláspontját, hogy közérdekben mindig nyitva van b. lapja, igen szépen kérem legyen szives néhány soraimnak b. lapjában helyt adni.

Bécses lapja folyó évi 15-ik számában reflektál azon ígéretekre a mit a kereskedelmi miniszter ur ittléte alkalmával tett és igen helyesen jegyzi meg, hogy csak mi vagyunk okai annak, ha kereskedelmünk, de legfőképpen iparunk egy cseppel se különbek, mint Topolya, vagy Szivacz-é, ez bizony úgy van, de legyen róla meggyőződve ha azon etagnáció még sokáig tart, úgy a mi iparunk még olyan se lesz, mint a legutolsó falu.

Mert itt úgy az iparosban, mint a tisztelt közönségben, de a hatóságnál is kell a hibát keresni, és pedig első sorban az iparosban, mert nincsen közöttük összetartás, nem elég intelligens arra, hogy magának tekintélyt tudna szerezni és annak révén érdekeit kellő helyen érvényre juttatni, nem tudja azt, hogy „Segíts magadon és az Isten is megsegít.”

Másrészt a n. é. közönség nem tud, vagy nem akar lelkesedni a helyi iparért, nem támogatja, nem segíti, semibe se veszi, szóval mit sem törődik vele.

A hatóság, az meg nem védi, nem bánja, hogy hogy él meg, csak a fő, hogy az adóját rendesen fizesse meg és ha szavazni kell kéznél legyen, a legutóbbi időben két kereskedőnek is adott engedélyt, hogy selejtes árukat eladhassanak, nem törődve azzal, hogy egy egész sereg ember és egy egész iparágat azzal egyenesen lónkie tesz, kiveszi szájából a kenyeret és így a teljes zülésnek teszi ki.

Jól van, ha már a mi ipar törvényünk olyan, hogy az engedélyt meg kell adni, úgy kötelessége a hatóságnak az iparosok érdekében mindent elkövetni, hogy az illelő, úgy meg legyen az ilyen üzlettel adózlatva, hogy máskor elmenjen a kedve az ilyen dolgokba bele vágni, mely egy egész iparágatlonkie tesz.

Utóbbi időben ugyan azon fáradoznak, és azt hiszem, hogy sikerrel, hogy helyben egy hitelövetkezetet akarnak létesíteni, de mit ér az, ha addig az a kis-iparos hitelképességét elveszti és kamatos pénzt is nehezen fog kaphatni.

Nem ezen a módon kell az iparost segíteni, hanem fel kell hívni a helybeli egyleteket, indítsanak olyan mozgalmat, mint a szomszédos Szeged, hol 27 egylet kimondta, hogy szent kötelességének fogja tartani, hogy csakis oly iparcikket vesz és rendel, mely helyben készűl és az iparos ezt látva minden igyekezetét és fáradságát arra fogja használni, hogy azon bizalomnak és pártolásnak meg is feleljen.

Adja Isten, hogy úgy legyen. Egy iparos.

SZINÉSZET.

— Réthi Lina utolsó fellépte. Ma bucsuzik el Réthi Lina, ki néhány igazán élvezetes estét szerzett színházba járó kis közönségünknek. Minden fellépte egy-egy diadal volt és a közönség alig tudott betelni újra meg újra kívánta hallani az édes tisztahangu énekesnőt, ki ragyogó ko'oraturájával, tiszta staceatíval, trilláival a mostani első soubrette primadonnák között foglalt helyet. Megérdemli a bájos művésznő, hogy ez utolsó felléptére, amely jutalomjátéka is lesz egy-szersmind megteljen a színház. „A bolond” Bimbilla szerepét játssza, partnere Rátkai lesz az idei gárda legügyesebb színésze.

Gyakorolt

Czipézszegek

varrott, kifordított munkára
azonnal felvételnek.

Bergl Henrik és Társai

czipőgyárában

— Budapest, VI., Lehel-tér 10. sz. —

Pályázat.

A szabadkai ipartestületi hitelszövetkezet mint országos központi hitelszövetkezet igazgatósága a szövetkezetnél betöltendő *könyvvezető állásra* ezenel pályázatot hirdet, — a következő feltételek alatt:

1. A könyvvezető kötelessége az ügyrend IV. pontjában előírtak teljesítése (Az ügyrend az ipartestületi jegyzőnél és a szövetkezet elnök igazgatójánál megtekinthető.)
2. Hivatalos órák naponta 8—12-ig. Szükség esetén, különösen igazgatósági s bíráló bizottsági ülések alkalmával délután is.
3. Évi fizetés 1000 korona, mely havonta folyósítatik.
4. Pályázati határidő 1901. évi febr. hó 5-ik napjának déli 12 órája.
5. Szakképzettséggel s gyakorlattal bírók előnyben részesülnek.
6. A megválasztandó könyvvezető 2000 korona biztosítékot tartozik készpénzben, értékpapírban vagy kezesek nyilatkozata által az igazgatóságnak az állás elfoglalása előtt letenni.
7. A pályázati kérvények dr. Reiser elnök-igazgatóhoz Szabadkán I.-ső kör Vesselényi-utca 44. sz. nyújtandók be.

DIÓFÁBÓL KÉSZÜLT

ANGOL HÁLÓ-SZOBA

díszes kivitelben és ebédli kredencz eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál

VI. kör, Kalasi-út 203. szám.

TÜZÁLLÓ
Chamotte
cserép - kályhákát

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó mintá-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben,
jótállás mellett. Szolid munka,
olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

76./1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulit kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 24588/900. számú végzése által Takarékpénztár és Zálogház részv. társaság javára Antunovic Simon és Lajos szabadkai lakosok ellen 360 kor. — fill. tőke, ennek 1900 évi november hó 20 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 kor. 96 fill. perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 2252 kor. — fill.-re becsült butorok, ágyneműek és varrógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 2952/2 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Szabadkán VIII. kör 18 hrsz. és VIII. kör 355 hrsz. leendő eszközésére és pedig a VIII. kör 18 házban lévő ingókra 1901 évi február hó 1. napjának d. e. 8 $\frac{1}{2}$ órája a VIII. kör 355 házban lévő ingókra pedig 1901 ik évi február hó 1-ső napjának d. e. 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel olyan megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. a 107. §-a értelmében a legelőbbet igézőnek becsáron alul is eladani fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételére az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Szabadkán, 1901. évi január hó 19 napján.

Bende Jgnác,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó szőlő birtokok.

A királyhalmi vasuti állomástól mintegy 1 kilométernyire fekvő 10 holdas 5-öd éves szőlővel beültetett és karózott, továbbá egy 10 holdas 4-ed éves szőlővel beültetett és részben karózott igen szép helyen fekvő szőlő birtokok, valamint közveitlen az utóbbi mellett fekvő 5 hold üres terület szabadkézből eladó.

Értekezhetni Lengyel István fűszerkereskedővel B.-Martonoson.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesztéseket a kiadóhivatal ad; levelelői kérdésekhez válasza való bolyeg melléklendő

Bélyegjegyek

és
váltó-ürlap
megrendelések
100 darabonként 1
koronáért
kapható

Krausz és Fischer
könyvnyomdájában.

Több mint 20 éve
fennálló

üzlet-helyiség

lakással kiadó
özv. Singer Mórné
V. kör 478 sz. a.
házában, B5vebbs V
kör, Sas-utca sar-
kán lévő üzletben.

Eladó

az Otthon folyóirat
egész évi folyama 2
forintért.

Lakatos tanoncok felvételnek.

Bővebb felvilágosítást a kiadóban.

Egy szoba bútor
jutányos áron
eladó.

Megtekinthető
délután 3-tól 6-ig
Weinbút ház föld-
szint 7. szám alatt.

TIPKA ANTALNÁL
szegedi-ut villamtelep
mellétt
palacszkokban

BOR
kapható.

1897-es 0 7 liter 40 kr.
1899-es 1 liter 45 kr.
Üres palacszkok 5 krért
darabonként visszavál-
forintért.
— láthatnak —

A közönség figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a közönségnek tudomására hozni, hogy irodámat a Prokesch-féle palota mellől, a **huszár lovarda melletti lakásomba** (Birkás Gyula ügyvéd ur házával szemben) helyeztem át.

Irodámban megrendelhető minden fajta **tüzelő fa, szén** a legesekélyebb megrendelésnél is házhoz szállítva valamint **költözködést is elvállalok.**

Tisztelettel

Braun Herman Fia.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyvtóság: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Bécs.